

Majowe Hity Czytelni Głównej

W grobowcu egipskiego skryby - odkrycie czeskiej ekspedycji archeologicznej

„Jak to jest być skrybą, czy dobrze?” – pytał Egipcjanina Otisa Panoramix w kultowym filmie „Asterix i Obeliks. Misja Kleopatry”. Artykuł zamykający majowy numer miesięcznika National Geographic rzuca nieco nowego światła na ten zawód, ponieważ opisuje odkrycie nowego grobowca w Egipcie w 2023 roku przez czeską ekspedycję naukową. Znaleździło sensacyjne i ważne dla egiptologii, ponieważ dostarcza nowych informacji o pochówkach w starożytnym Egipcie. Tym razem odkryto w Sakkarze nietknięty sarkofag farańskiego skryby, który dożył jedynie 25 lat. Inskrypcje hieroglificzne oraz przedmioty grobowe (amulety, figurki, ceramika) dostarczyły nowej wiedzy o trybie życia i pracy urzędnika, a także schorzeniach, jakie wiązały się z tym zawodem. Wymienione są problemy, z jakimi borykali się egipscy sekretarze – artretyzm, ciężka osteoporoza, bóle pleców, nadgarstków i palców, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, kostnienie więzadeł kręgowych, ostrogi piętowe oraz entezopatia rzepki. Podkreślono, że te schorzenia były wynikiem siedzącego trybu życia oraz długotrwałej, monotonnej pracy w niewygodnej pozycji – czymś pomiędzy przysiadem, a przykucem. Tekst porusza kilka powiązanych ze sobą wątków archeologicznych i historycznych, koncentrując się głównie na odkryciach w Egipcie i dyskusjach wokół nich. Bogato ilustrowany artykuł dostarczy przyjemnego dreszczyku emocji każdemu, kto marzył kiedyś o fascynującej pracy archeologa.

W grobowcu egipskiego skryby / Renata Landgráfová // National Geographic. -2025, nr 5, s. 104-120

Raj nieutracony - o tęsknocie człowieka za naturą

Materiał porusza temat człowieka i jego relacji z przyrodą w kontekście tęsknoty za utraconym rajem; omawia relację między ludźmi a naturą, dotykając perspektyw filozoficznych i kontekstu historycznego. Pomaga zagłębić się w to, jak nasze rozumienie i postrzeganie natury ewoluowały w czasie, badając tematy wpływu człowieka, wewnętrzną wartość natury i różne filozoficzne punkty widzenia na nasze miejsce w niej. Autor przywołuje postać Henry'ego Davida Thoreau i jego doświadczenia życia w bliskim kontakcie z naturą nad jeziorem Walden. Thoreau, opisany jako odważny i niezależny myśliciel, poszukiwał w przyrodzie prostoty i prawdy, odrzucając materialistyczne aspekty cywilizacji. Artykuł sugeruje, że współczesny człowiek, oddalony od natury, odczuwa pewnego rodzaju nostalgię za pierwotną jednością z nią. Przyroda jest przedstawiona jako źródło spokoju, prawdy i głębokich doświadczeń. Autor stawia pytania o to, czy powrót do natury jest możliwy i jak współczesny człowiek może odnaleźć "raj" we współczesnym świecie. Podkreśla, że nawet w miejskiej przestrzeni można znaleźć elementy natury, które mogą przynieść ukojenie i przypomnieć o pierwotnej więzi, co niewątpliwie jest całkiem praktycznym aspektem polecanego tekstu, do zastosowania w codzienności zmęczonych pędem życia „mieszczuchów”.

Raj nieutracony / Adam Aduszkiewicz // Przekrój. – 2025, nr 1, s.94-97

Tak zostałem wychowany - rozmowa ze Szczepanem Twardochem

W majowym Zwierciadle znajdziemy poruszający wywiad z pisarzem, który, pomimo znaczącego dorobku, jeszcze do niedawna nie śmiał się pisarzem nazywać. Zaczyna się od dyskusji na temat doświadczeń wojennych Ukrainy i podejścia samego Twardocha, dla którego okazało się to przeżyciem formacyjnym, którego już się w życiu nie spodziewał. Mocno apeluje o empatię i zrozumienie dla Ukraińców, którzy doświadczają wojny na co dzień i podkreśla potrzebę wsparcia zamiast pochopnych ocen i teoretycznych dywagacji. Porusza również problem barier komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem roli języka. Dzieliąc się osobistymi doświadczeniami, zwraca uwagę na to, że prawdziwe porozumienie wymaga więcej niż tylko znajomości słów – kluczowa jest empatia,

otwartość i gotowość do wyjścia poza stereotypy. Znaczna część rozmowy dotyczy jednak najnowszej, promowanej obecnie, powieści Twardocha „Null” – realiów patriarchalnej z natury armii, trudnych doświadczeń kobiet pracujących w zdominowanych przez mężczyzn branżach czy trafiających do niewoli okupanta, ale również samego podejścia do pisania i stopniowego żegnania się z książką po jej wypuszczeniu w świat.

Tak zostałem wychowany / rozm. przepr. Zofia Fabjanowska // Zwierciadło. – 2025, nr 5, s. 52-59